

Geborgen in Liefde (Exodus 2: 1-10. Moederdag)

Gemeente van Jezus Messias

Op deze 'moederdag-zondag' richten we de blik op 'de moeder' vanuit het perspectief van een bekend bijbelverhaal. Welke kijk biedt dit verhaal op moederschap?

De schrijver van het boek Exodus, 'Bevrijding', pakt zijn pen en vertrouwt een oeroud verhaal aan het papyrus toe. Een doopverhaal, een opstandingsverhaal. Een verhaal over de liefde van een moeder en een vader voor hun kind. Een vertelling over Gods liefde.

'Een hebreeuwse man en een vrouw krijgen een prachtig kind. Ze zijn vader en moeder geworden. Drie maanden lang is de zoon in hun midden. Iedere dag verwonderen ze zich over dit nieuwe leven. Zijn ogen, zijn eerste geluidjes. De vader en de moeder zeggen soms tegen elkaar: wat zal hij later gaan worden? Op wie lijkt hij? De gewone vader en moeder dingen. Helaas is het kind niet in een vrij land geboren. In een dictatuur is hij tot leven geroepen. Er is een farao aan de macht, een angstige alleenheerser, die alle pasgeborene hebreeuwse jongetjes laat vermoorden. Uit angst dat het hebreeuwse volk te machtig zal worden. De waanzin van de macht is deze farao naar het hoofd geschoten. Na drie maanden maakt het kind te veel lawaai, het huult. De moeder en de vader kunnen het niet langer verbergen. Het moet de wereld in. Nieuw leven kun je niet verbergen, dat moet de wereld in.'

Hier raken we aan een eerste kern van moederschap. Nieuw leven, jouw kind, is je niet gegeven om te verbergen, voor jezelf te houden, maar moet juist de wereld in. Een kind, een nieuw mens, kan zichzelf alleen maar ontplooiën wanneer hij of zij de wereld in mag gaan. Je kunt niet groeien wanneer je klein gehouden wordt. Grootbrengen door kleinhouden is gedoemd te mislukken. In de wereld worden kinderen groot en volwassen. Bij een ouder bestaat wellicht de neiging de 'boze buitenwereld' ver van je kind te houden, maar dat is een illusie, een onmogelijkheid. Ieder kind, ieder mens heeft er recht op dat de navelstreng wordt doorgesneden. Wie zijn kind wil behouden zal het verliezen, en wie het durft verliezen, in vertrouwen, die zal het behouden. 'Ga met God, en Hij zal met je zijn.'

De situatie in het boek Exodus is natuurlijk extreem. Buiten het huis dreigt de dood. Zo is het godzijdank in Nederland niet. Hier leven we in vrijheid en kun je veilig over straat lopen zonder opgepakt te worden. Maar toch. Het is wel de grote mensenwereld waar we onze kinderen in moeten droppen.

Hoeveel kinderen worden niet gepest op school? Of je wordt in je hockeyteam nooit aangespeeld. Wat wordt ervan je als kind als jongere geëist? Of waaraan denk je dat je moet voldoen? Kind zijn, jongere zijn, is niet altijd gemakkelijk. Ik las in een interview een gesprek met een 14 jarige jongen die corona best heerlijk vond. Nu hoefde hij als introverte jongen niet naar school. Eindelijk niet het gevoel steeds te kort te schieten omdat hij niet spraakzaam is en stoer. Gewoon veilig thuis, zonder dat je het gevoel hebt niet goed genoeg te zijn.

Je kunt je kinderen niet verborgen houden. Loslaten is het parool.

De moeder van het hebreeuwse jongetje laat haar kind niet helemaal los. Ze vlecht van papyrus; riet, een mandje. Ze besmeert het met teer. Zo ontstaat een waterdicht wiegje. Haar kind zal niet verdrinken in de Nijl, een rivier die staat voor de boze buitenwereld. Wat er ook gebeurt, je zal niet kopje ondergaan.

“Het verhaal van het biezen mandje. Ik voel me daarin gedragen door God”. Dit gaf iemand me als antwoord op mijn vraag naar zijn favoriete bijbelverhaal. Hij was ziek en in het gesprek was zijn geloof of juist twijfel in God ter sprake gekomen. Hij zag het waterdichte wiegje als een beeld voor geborgenheid. ‘Ik dobber wat op de Nijl, het water, maar ik weet me geborgen.’ Ik vind dit een mooi beeld. Het gevlochten mandje als een soort omarming. Als een gevlochten zegen van de Eeuwige die je als mens omringt terwijl je je weg door het leven zoekt. Je wordt als mens een keer in het water van de Nijl geworpen, vroeg of laat, maar we mogen geloven dat om ons heen de liefde van de Eeuwige gevlochten is. Zoals de liefde van je ouders je dragen.

Misschien heeft de lappendeken uit het gedicht dat Loes voorlas wel dezelfde functie als de gevlochten zegen van God die met ons meegaat als we onze weg door het leven zoeken.

‘Ik maak een lappendeken
Voor als mijn kind het huis uitgaat
Ik naai met mooie rechte steken
Nooit heb ik zo naar haar gekeken’

Naast het loslaten van je kind noemt het verhaal ook het aanbieden van een waterdichte reiswieg. Deze twee aspecten geeft dit oeroude verhaal wanneer we nadenken over de betekenis van moederschap en ook wel vaderschap. Je laat je kind nooit werkelijk los, je blijft ze omringen met liefde, eerst als kind dicht bij jou thuis en later als ze in de wereld staan op een afstand.

Moederschap is niet alleen letterlijk te nemen, het is ook een beeld voor omarmende liefde. De liefde van mensen om ons heen. En de liefde en aandacht die de gemeente van Christus ons schenkt. Ik voel me in deze kerk geborgen. Letterlijk tussen de stevig muren van dit gebouw. Een stevige stenen reiswieg. Maar ook gedragen in de gebeden en aandacht van de mensen die deze gemeente vormen.

Dat we als gemeente van de Levende voor elkaar steeds weer de gevlochten zegen van God tot leven roepen. Dan zullen we niet verdrinken, maar opstaan.

Moge het zo zijn.

Jeroen Jeroense
5 mei 2021

‘Lappendeken’

Ik maak een lappendeken
Voor als mijn kind het huis uitgaat
Ik naai met mooie rechte steken
Nooit heb ik zo naar haar gekeken

Elk lapje wordt met zorg bekeken
Geknipt, gezoomd en glad gestreken
Een stukje uit haar vaders broek en van mijn bloes
Een reep gebloemde lakenhoes
Een hemdje en een stuk gordijn
Een rokje van karmozijn
En met het scherpe schaartje
Knip ik wat uit een jas van opa Baardje

Oma's jurk van paars fluweel
De schaar er in, er is zoveel
Het bonte vest, dat vrolijke ding
Elk lapje wordt een herinnering
Van een verkleedjurkje wat franje in oranje
De rok van Jet, zacht violet
Waar zal het liggen, op welk bed?
Elk lapje spreekt zijn eigen taal
Haar deken wordt één groot verhaal

Ik maak voor mijn dochter een lappendeken
Voor als zij straks het huis uitgaat
Ik naai met mooie rechte steken
Nooit heb ik zo naar haar gekeken.

Aangepast gedicht van Diet Verschoor